

IS ANYBODY STILL A REALIST?

Jeffrey W. Legro

Andrew Moravcsik

International Security, Vol. 24, No. 2 (Fall 1999)

REALISM „IS IN TROUBLE” - REALIZM „JEST W TARAPATACH”:

- z jednej strony → popularność teorii,
- z drugiej strony → problem: anomalie odnalezione w teorii realizmu podważają teoretyczny rdzeń tej teorii.

GŁÓWNY PROBLEM:

- rdzeń realizmu został osłabiony przez własnych obrońców,
- powstają formy, których założenia nie zawierają postanowień charakterystycznych dla realizmu.

„MINIMAL REALISM” - REALIZM MINIMALNY

- odbiega od podstawowych założeń realistycznych,
- wprowadza czynniki ważniejsze niż „power” (moc, potęga, siła),
- odwołuje się m.in. do założeń legalistycznych, liberalnych, moralistycznych, idealistycznych.

TWIERDZENIA AUTORÓW ARTYKUŁU:

- rezultatem tworzenia tak wielu pochodnych realizmu jest fakt, iż wiele tych pochodnych teorii wprowadza nas w błąd, co do znaczenia realizmu,
- te wprowadzające nas w błąd założenia realistyczne przysługują nam podstawowe znaczenie realizmu,
- powstające warianty realizmu przeczą sobie nawzajem,
- krytyka realizmu przez Autorów nie jest zaproszeniem do kolejnej abstrakcyjnej debaty nad realizmem, ale prostym wyzwaniem do teoretycznego scharakteryzowania współczesnego realizmu.

Zdaniem Autorów,
realizm nie jest jedyną
podstawową teorią
stosunków
międzynarodowych,
mimo to potrzebuje
współcześnie
wyjaśnienia.

REALIZM JAKO PARADYGMAT TEORETYCZNY

- realizm jest paradygmatem

- potrzebuje szeregu wspólnych założeń

- powinien być logicznie spójny i wyrazisty

PARADYGMATY ALTERNATYWNE

INSTYTUCJONALISTYCZNY

podkreśla rolę instytucji międzynarodowych, norm i informacji

LIBERALNY

podkreśla rolę preferencji państw

EPISTEMICZNY

podkreśla wpływ zbiorowych/kolektywnych przekonań i poglądów na decyzje państwa

PARADYGMAT

jest tylko wtedy „potężny”
i użyteczny, jeżeli jest zdolny do
wykluczenia konkurencyjnych
założeń i wyjaśnień na temat świata.

REALIZM JAKO PARADYGMAT – TRZY PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA:

założenie 1 – natura
podmiotów (aktorów)

założenie 2 – charakter
preferencji państw

założenie 3 – struktura
międzynarodowa

Założenie 1 – natura podmiotów (aktorów)

- „grupy konfliktu”,
- suwerenne podmioty,
- wybierają najbardziej skuteczny środek, pozwalający im na osiągnięcie własnych celów,
- charakterystyczne formy.

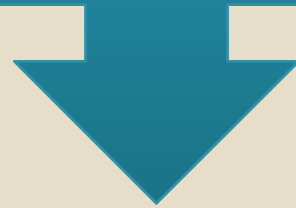
Założenie 2 – charakter preferencji państw

- stałe,
- sprzeczne.

Założenie 3 – struktura międzynarodowa – „pierwszeństwo możliwości materialnych”

- skuteczność państw jest proporcjonalna do całkowitej „zdolności materialnej”,
- koszty jakie państwa są w stanie ponieść są proporcjonalne do ilości środków materialnych, w posiadaniu których są państwa,
- kontrola nad zasobami materialnymi leży u podstaw realizmu.

**Degeneracja klasycznej
myśli realistycznej**

**Odejście od trójdzielności
tez realistycznych**

REALIZM MINIMALISTYCZNY W TEORII:

- poszukiwanie jednego spójnego paradygmatu,
- położenie nacisku na anarchiczny układ świata,
- brak w teorii cech różnicujących zachowanie państw.

REALIZM MINIMALISTYCZNY W TEORII C.D.:

- synonimy założeń 2 i 3: agencja i struktura
  - zestaw podstawowych preferencji państw,
  - środki polityczne służące rozwiązywaniu konfliktów,
- słabe punkty:
  - źródła konfliktów i ich rozwiązywanie,
  - brak wyrazistości w założeniach.

OD REALIZMU DO LIBERALIZMU: POTĘGA JEST TYM CZYM PAŃSTWO CHCE ŻEBY BYŁA

- motywacja państw:

- zewnętrzne różnorodności w kulturalnych i społecznych źródłach preferencji państw.

JACK SNYDER NA TEMAT IMPERIALIZMU

- realizm defensywny:
  - pojęcie “nadekspansji”,
  - waga polityki narodowej,
  - wielość czynników wpływających na teorię,
- źródła realizmu defensywnego Snyder’a.

JOSEPH GRIECO NA TEMAT KORZYŚCI RELATYWNYNYCH

- państwa jako “defensywni pozycjoniści”,
- czynnik “K”,
- korelacja między bezpieczeństwem a dążeniem do relatywnych zysków,
- zderzenia interesów państw.

REALIZM NEOKLASYCZNY

- NCRs o dążeniu państw do wpływów,
- słabe strony:
  - brak teoretycznego określenia,
  - poleganie na zewnętrznym zróżnicowaniu preferencji państw.

FAREED ZAKARIA NA TEMAT XIX-WIECZNEJ AMERYKI

- przyczyny wolniejszej ekspansji USA w XIX w. wg teorii potęgi relatywnej,
- potęga państwa a ekspansja,
- próba zbliżenia polityki krajowej i zagranicznej,
- czynniki liberalne w teorii Zakarii.

RANDALL SCHWELLER

NA TEMAT MIĘDZYWOJENNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ

- różnorodność preferencji państwa a możliwości materialne,
- teoria równowagi interesów,
- “wilki i szakale” vs “owieczki i lwy”,

- dopasowanie siły państw do ich preferencji,
- czynniki liberalne w teorii Schweller'a,
- wpływy Morgenthau'a.

RANDALL SCHWELLER

NA TEMAT MIĘDZYWOJENNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ

"[W stwierdzeniu że] kraje które dążą do samorozprzestrzeniania się, są inicjatorami konkurowania o siłę i odniesienia się do przemocy... leży ważne ziarno prawdy w idealistycznej teorii agresji." - Wofers.

STEPHEN VAN EVERA NA TEMAT PRZYCZYŃ WOJNY

- przeniesienie nacisku z siły na preferencje państwa:
  - czynniki wpływające na preferencje: manipulacja przez elity, biurokracja, militarizm i ideologia narodowa;
- argumenty liberalne w teorii Van Every.

STEPHEN WALT O SOJUSZACH

RÓWNOWAGA
SIŁ

RÓWNOWAGA
GROŹBY

WILLIAM WOHLFORTH

ANALIZA SOWIECKIEJ I AMERYKAŃSKIEJ POLITYKI PODCZAS ZIMNEJ WOJNY

- czym była rewolucja naukowo-techniczna?
- nie siła obiektywna lecz percepcje potęgi
- wpływ percepcji na zachowanie państw
- „koniec Zimnej Wojny jest historią o reakcjach na istniejące percepcje siły”
- co, jeśli percepcja i potęga rozbiegają się?
- kiedy dominuje potęga, a kiedy percepcje?

JOSEPH GRIECO

„REALISTYCZNA TEORIA MIĘDZYNARODOWYCH INSTYTUCJI?”

- europejska integracja monetarna
- „wiązanie hipotez”
- instytucje = transportowanie siły państw
- instytucje = wzmocnienie wiarygodności
- instytucje w realizmie = pasożyt dla teorii reżimów

CONTINGENT REALISM OF CHARLES GLASER

przyjmuje założenia paradygmatu instytucjonalnego, uznając, że międzynarodowe instytucje dostarczają państwom informacji, które pozwalają na uświadomienie sobie wspólnych interesów i wspólnych korzyści, czyli...

**...realistycznych instytucji
ciąg dalszy...**

PODSUMOWANIE

Czym jest dzisiejszy realizm?

Gdzie jest jego istota?

Co stało się ze spójnością?

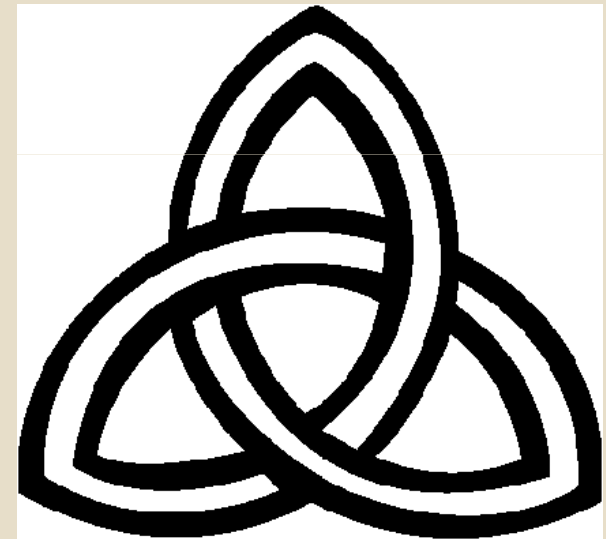
Dlaczego współcześni realiści osłabiają podstawy teoretyczne paradygmatu?

3 ZASADNICZE FUNDAMENTY PARADYGMATU REALISTYCZNEGO

- **natura państwa**
unitarny i racjonalny aktor w systemie anarchicznym
- **preferencje państwa**
stałe, jednorodne, konfliktowe cele
- **struktura systemu międzynarodowego** nadrzędność czynników materialnych nad ideowymi.

PARADYGMATY ALTERNATYWNE DLA REALIZMU

- paradygmat instytucjonalistyczny,
- paradygmat liberalny,
- paradygmat epistemiczny.

IS ANYBODY STILL A REALIST?

IS EVERYBODY NOW A REALIST?

Przeformułowanie paradygmatu
realistycznego
jest KONIECZNE

SUGEROWANE OBSZARY BADAŃ

imperializm

sojusze

kooperacja

wojna i pokój

hegemonia

metoda „two-stage” lub „two-step”

Podstawą w paradygmacie realistycznym dla współczesnych jego wyznawców musi być:

- racjonalność państwa,
- międzynarodowa anarchia,
- szczególna teoria zachowania się państwa w anarchii,
- możliwość konfliktu dzięki materialnej potędze.

TYLKO JASNOŚĆ I PRZEJRZYSTOŚĆ KONCEPCJI UPORZĄDKUJE ŚWIAT DZISIEJSZYCH TEORII STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH.

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

